

Rádio dychovka a Adam Hudec predstavujú...

V.- DH Križovianka

0. Zvučka relácie - 0,21´

Do nej hlas:

Rádio dychovka a Adam Hudec predstavujú. Dnes - dychovú hudbu Križovianka Hudba dohrá zvučku.

A.H.: Prijemný deň želá poslucháčom internetového Rádia dychovka Adam Hudec. V dnešnej relácii vám predstavíme jednu z najlepších dychových hudieb Slovenska malého obsadenia, a to DH Križovianka. Táto kapela získala v roku 2004 v Bojniciach na 5.Majstrovstvách Európy dychových hudieb v I. kategórii titul Majster Európy. Takže - Križovianka, hraj ! 0,30´

1. Majdalenka - A.Koníček 3.14 (CD - Červené jablčko)

A.H.: Dnes budeme teda hovoriť o Kerestúranoch a počúvať ich piesne. Asi sa divíte, že predtým som povedal Križovianka,hraj... Vysvetlenie je jednoduché - obec Križovany nad Dudváhom, vzdialená 7 kilometrov od Trnavy, sa predtým nazývala Kerestúr. Isto poznáte viacero piesní, kde sa v texte hovorí o Kerestúre, niektoré sú až legendárne... Takže kapela Križovianka z Kerestúra, alebo ak chcete z Križovian nad Dudváhom - ospevuje v svojich piesňach najmä túto obec. V nasledujúcich chvíľach vám dychová hudba Križovianka zaspieva piesne o obci s obidvoma názvami. Najskôr to bude valčík V Kerestúre kraj dzedziny a potom polka s názvom Križovany,Križovany. Prijemné počúvanie. 0,50

2. V Kerestúre kraj dzedziny Ľud./úpr.A,Hudec 3,02 (MP3)

3. Križovany, Križovany J.Jamriška 2,54 - „ -

A.H.: Úvodom by sme si mali niečo povedať z histórie dychovej kapely v Kerestúre, alebo v dnešných Križovanoch nad Dudváhom.

Prvú kapelu v Kerestúre založili v roku 1926, čiže vlni oslavovali 85. výročie svojho založenia. V Kerestúre vtedy nakúpili hudobné nástroje, zavolali učiteľa hudby z Hrnčiaroviec pána Františka Haladu, ktorý ich naučil základom hry na dychové nástroje. Prvá kapela účinkovala pod vedením Vincenta Poláka, neskôr pod vedením Jozefa Šturdíka a Jozefa Horvátha. V 1969-tom roku vznikla v obci žiacka dychová hudba, ktorú viedol Vít Halada. Základ dnešnej dychovej hudby Križovianka vznikol začiatkom 90-tych rokov. Pod vedením Vladimíra Ondrejkooviča začali mladí muzikanti oživovať dlhoročnú tradíciu kerestúrskej dychovky. Zo

žiačkej dychovky tí nejlepší, ktorí už povyrástli, založili dychovú hudbu a s malými obmenami v nej účinkujú dodnes. V úvode im pomohol obecný úrad, poslanci i starosta obce. Umelecky ich viedol kapelník Tatrachemky z Trnavy František Fekete, organizačne ich viedol kapelník Križovianky Miloš Viselka, ktorý bol aj veľa rokov predsedom Združenia dychových hudieb Slovenska trnavského kraja.

V podaní DH Križovianka si teraz vypočujeme polku s názvom Taký si ty, potom to bude valčík v úprave Jozefa Šuleca s názvom Trnava, Trnava a napokon to bude polka Ikova Kopáčika Kúpil Jano koňa. 1,50

4. Taký si ty	A.Hudec	2,22	(CD-Červené jabĺčko)
5. Trnava, Trnava	Ľud./J.Šulec	3,40	- „ -
6. Kúpil Jano Koňa	I.Kopáčik	3,09	- „ -

A.H.: Dychová hudba Križovianka účinkuje najčastejšie doma v Križovanoch a v širokom okolí okresu Trnava. Avšak nielen tam, ale poznajú ju aj v Prešove, Martine, Komárne, Piešťanoch, a taktiež nás reprezentovala aj v zahraničí, napr. v Nemecku, Francúzsku, Maďarsku, Česku a inde.

Zúčastnili sa mnohých festivalov dych. hudieb a tiež aj súťaží. V roku 2003 vyhrali dve z nich a to v auguste v Pezinku – Dychovky v preši, no a v júni najdôležitejšiu súťaž malých dychových hudieb na Slovensku – v Lednických Rovniach. Získali najvyšší počet bodov z ôsmich kapiel celého Slovenska. Hrali veľmi pekne, s odpichom, ale aj kultivovane, čo sme v porote ocenili a udelili im Zlaté pásmo cum laude.

No a doteraz najväčší úspech dosiahla Križovianka v septembri 2004, keď sa na Majstrovstvách Európy dychových hudieb malého obsadenia, ktoré sa konali v krásnom prostredí pod Bojnickým zámkom – stali Majstri Európy v prvej triede ! K tomu im treba zablahoželať. Dychová hudba Križovianka nechala za sebou aj výborné kapely z Nemecka, Holandska, Rakúska, Česka, Švajčiarska, a to je už čo povedať... Okrem iných skladieb tam sólisti na klarinety Marek Svetlík a v tom čase umelecký vedúci kapely Juraj Kollár bravúrne zahráli moju skladbu s názvom Šmuky polka. Teraz vám títo klarinetisti zahrajú podobnú polku Zdenka Gurského s názvom Kouzelné klarinety a potom to bude zmes piesní v úprave Jozefa Šuleca s názvom Šimi, Šimi. 1,45

7. Kouzelné klarinety	Z.Gurský	2,49	(MP3)
8. Šimi, šimi	zmes/úpr.J.Šulec	4,28	CD Tam pri Šúrovciach

A.H.: Dychová hudba Križovianka nahrála v ostatných rokoch už 6 zvukových nosičov. V roku 1996 to bola magnetofónová kazeta s názvom V Križovanoch pri kostole, potom CD-čko s názvom Tam u Trnavy, ďalej CD nosič s názvom Tam pri Šúrovciach,

v roku 2003 sme spoločne nahrali v štúdiu SRO v Bratislave dvojcédečko s názvom – Rodný môj kraj, kde na jednom CD-čku sú piesne dychovej hudby Križovianka a na druhom ľudové piesne z Kerestúra v podaní Ľudovej hudby Dudváh tiež z Križovian nad Dudváhom. Tu treba vyzdvihnúť významnú pomoc členov obecného zastupiteľstva a starostu obce Križovany nad Dudváhom, ktorí všemožne pomáhajú udržiavať bohaté ľudové tradície obce a Križovianke vytvárajú veľmi dobré podmienky na to, aby ich potom táto kapela mohla recipročne kvalitne reprezentovať doma i v zahraničí. Bodaj by tomu tak bolo aj v ďalších slovenských obciach.... 5. CD-čko s názvom „Mojej mame“ nahrala Križovianka v roku 2006 a ich zatiaľ posledné – šieste CD-čko nahrali v roku 2010 s názvom Červené jablčko.

Manažér a kapelník Križovianky Miloš Viselka ma v roku 2003 požiadal, aby som im zo starých Kerestúrskeho podkladov piesní zaranžoval tzv. Kerestúrsku besedu. Táto skoro 8 minútová zmes piesní a tancov z ich obce sa dlhé desaťročia hrávala u nich v Kerestúre, vychádzala z historicky známych zmesí piesní ako Česká beseda či Moravská beseda. No a jediná beseda tohto typu, ktorá existuje na Slovensku je práve Kerestúrska beseda, ktorú si teraz vypočujeme.

2,00

9. Kerestúrska beseda ľud./úpr.A.Hudec 7,38 (MP3)

A.H.: Za chvíľu vám dychová hudba Križovianka zahrá zmes známych piesní pod názvom Rodný môj kraj, ktoré napísal vynikajúci slovenský skladateľ Gejza Dusík. A prečo práve Gejza Dusík? Pretože, aj keď to nie je príliš známe, Gejza Dusík bol Kerestúrčan. V encyklopédiách sa však dočítate, že tento významný tvorca nesmrteľných slovenských táng, mnohých operiet a tanečných piesní sa narodil v Zavare. Ako to teda presne bolo, mi osvetlil kapelník Križovianky Miloš Viselka:

Otec Gejzu Dusíka bol notárom v Križovanoch nad Dudváhom, kde aj Dusíkovci bývali. Matka mala rodičov v Zavare, a tak sa stalo, že Gejza Dusík sa narodil počas návštevy svojej matky v Zavare, na Veľkú noc 1. apríla 1907. O dva dni po narodení sa matka s novorodencom vrátila do miesta svojho bydliska v Križovanoch. Svoju mladosť prežil Gejza Dusík v Križovanoch nad Dudváhom.

Takže je Gejza Dusík Zavarčan či Kerestúrčan? Ťažko povedať, podľa Miloša Viselku patrí celému Slovensku, ale ako správny patriot, tvrdí, že je Kerestúrčan. Lebo náhodný dvojdňový pobyt jeho matky v susednom Zavare sa nevyrovná mnohým rokom, ktoré prežil so svojimi rodičmi i bratom v Križovanoch. Preto sa Križovianka rozhodla propagovať skladby ich Gejzu Dusíka na CD-nosičoch a jedno CD nazvali podľa jeho známeho tanga Rodný môj kraj. Takže - teraz si vypočujeme nesmrteľné piesne nestora

slovenskej tanečnej hudby Gejzu Dusíka v podaní DH Križovianka. A keďže tieto piesne určite poznáte, môžete si ich doma s Križoviankou aj zaspievať. 2,00

10. Zmes Gejzu Dusíka G.Dusík/arr.A.Hudec 5,07 (MP3)
11. Melódie Gejzu Dusíka - „ - ?cca4,00 CD- Mojej mame

A.H.: V súčasnosti hrá dychová hudba Križovianka z Križovian nad Dudváhom v tomto zložení:

Klarinety Marek Svetlík a Juraj Kollár, 1.krídlovku Martin Prôčka, 2.krídlovku Vladimír Dianiška, trúbku obligátku Anton Jendek, sprievodné trúbky Dušan Žember a Martin Šuran, Tenory hrajú Michal Dobiš a Tomáš Obola, bastrúbku Ľuboš Ertl, pozaunu Jozef Vôrôš, tubu Gregor Bašovský a bicie Michal Šmidovič.

Na minulých nahrávkach spievali Gabriela Neštická, Eva Viselková, Mariana Tornóciová a Marek Drimaj, na ich doteraz poslednom CD-čku spievajú Lucia Piršelová, Miroslava Sandtnerová a Ľuboš Halenkovič.

V súčasnosti je umeleckým vedúcim kapely 1.krídlovák, známy aj z DH Hodrušanka – Martin Prôčka. Martin je nielen šikovný mladý hráč na trúbku či krídlovku, ale v ostatnom čase začína čím ďalej, tým viac aj komponovať. V závere našej dnešnej relácie si vypočujeme jeho dve skladby – valčík Stojí v poli kríž a polku Križovianski chlapci. S týmito skladbami Križovianky sa pre dnešok s vami lúči a teší sa na stretnutie opäť o týždeň autor relácie Adam Hudec. Dopočutia, priatelia. 1,30

12. Stojí v poli kríž M.Prôčka 3,26 (CD- Červené jabĺčko)
13. Križovianski chlapci - „ - 3,05 (- „ -)
O. Záverečná zvučka relácie 0,21

durata cca 60,22

(skladby č. 11 neviem minútáž, nemám to CD-čko, preto cca...)